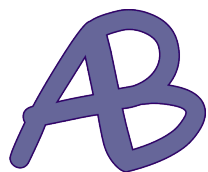
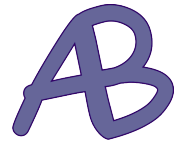

Wykład 1 Składnia języka C#

Budowa projektu

Najprostszym przypadkiem jest aplikacja konsolowa

```
using System;  
using System.Collections.Generic;  
using System.Linq;  
using System.Text;  
using System.Threading.Tasks;
```

Deklaracje użytych w projekcie przestrzeni nazw (ang. *namespace*)

```
namespace ConsoleApplication2  
{  
    class Program  
    {  
        static void Main(string[] args)  
        {  
        }  
    }  
}
```

Nasza przestrzeń nazw. W niej znajduje się klasa **Program** zawierająca jedną metodę o nazwie **Main**.

Kod utworzony przez MS Visual C#

Pierwszy program, czyli tradycyjne „Witaj świecie”

Najprostszym przypadkiem jest aplikacja konsolowa

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;
```

Wypisanie tekstu do
strumienia wyjściowego
(Out) konsoli

```
namespace ConsoleApplication2
{
    class Program
    {
        static void Main(string[] args)
        {
            Console.Out.WriteLine("Hello World!");
            Console.ReadKey();
        }
    }
}
```

Wczytanie znaku
(oczekiwanie na reakcję
użytkownika)

Operacje we/wyjścia konsoli

Wyprowadzanie danych przy użyciu konsoli do strumienia wyjściowego Out Console.Out.

```
Console.Out.Write("Tekst");  
String s = "Ala ma kota";  
Console.Out.Write(s);
```

Wyprowadzanie łańcuchów

```
int liczba = 100;  
double pi = 3.14;  
Console.Out.Write(liczba);  
Console.Out.Write(pi);  
Console.Out.Write(liczba+" "+pi);  
Console.WriteLine("");
```

Metoda **Write** jest przeciążona i pozwala także na wyprowadzanie zmiennych liczbowych

Zwróćmy uwagę, że jeżeli w parametrze metody Write możemy łączyć zmienne i łańcuchy – operatorem +

Operacje we/wyjścia konsoli

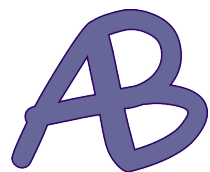
Wczytywanie danych z konsoli:

Metoda `Console.WriteLine()` wczytuje linie tekstu jako łańcuch.

Wczytanie danych liczbowych wymaga zamiany łańcucha na jego wartość (parsowania)

```
int a;  
a = int.Parse(Console.ReadLine());  
Console.Out.WriteLine(a);
```

```
double p=3.6;  
p = Double.Parse(Console.ReadLine());  
Console.Out.WriteLine(p);
```


Zmienne

Nazwa typu (słowo kluczowe, alias klasy)	Klasa z obszaru nazw System	Liczba zajmowanych bitów	Możliwe wartości (zakres)	Domyślna wartość
bool	Boolean	1 bajt = 8 bitów	true, false	false
sbyte	SByte	8 bitów ze znakiem	od -128 do 127	0
byte	Byte	8 bitów bez znaku	od 0 do 255	0
short	Int16	2 bajty = 16 bitów ze znakiem	od -32 768 do 32 767	0
int	Int32	4 bajty = 32 bity ze znakiem	od -2 147 483 648 do 2 147 483 647	0
long	Int64	8 bajtów = 64 bity ze znakiem	od -9 223 372 036 854 775 808 do 9 223 372 036 854 775 807	0L
ushort	UInt16	2 bajty = 16 bitów bez znaku	maks. 65 535	0
uint	UInt32	4 bajty = 32 bity bez znaku	maks. 4 294 967 295	0
ulong	UInt64	8 bajtów = 64 bity bez znaku	maks. 18 446 744 073 709 551 615	0L

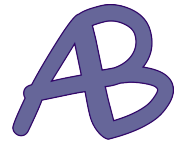
Użyte w tej prezentacji tabelki pochodzą z książki: Visual Studio 2013. Podręcznik programowania w C# z zadaniami Autor: Matulewski Jacek

<code>char</code>	<code>Char</code>	2 bajty = 16 bitów (zob. komentarz)	Znaki Unicode od U+0000 do U+FFFF (od 0 do 65 535)	<code>'\0'</code>
<code>float</code>	<code>Single</code>	4 bajty (zapis zmiennoprzecinkowy)	Wartość może być dodatnia lub ujemna; najmniejsza bezwzględna wartość to $1,4 \cdot 10^{-45}$, największa to ok. $3,403 \cdot 10^{38}$	<code>0.0F</code>
<code>double</code>	<code>Double</code>	8 bajtów (zapis zmiennoprzecinkowy)	Najmniejsza wartość to $4,9 \cdot 10^{-324}$, największa to ok. $1,798 \cdot 10^{308}$	<code>0.0D</code>
<code>decimal</code>	<code>Decimal</code>	16 bajtów (większa precyzja, ale mniejszy zakres niż <code>double</code>)	Najmniejsza wartość to 10^{-28} , największa to $7,9 \cdot 10^{28}$	<code>0.0M</code>

Zakres większości typów „prostych” można sprawdzić za pomocą statycznych pól `MinValue` i `MaxValue`, np. `double.MaxValue`, natomiast ich rozmiar liczony w bajtach zwraca operator `sizeof`.

Wartość domyślną typu można odczytać za pomocą słowa kluczowego `default`, np. `default(int)`. W przypadku typów liczbowych jest nią zero

W języku C# wszystkie zmienne (w tym także tak zwane typy proste) są strukturami, a słowa kluczowe znane z C, C++, takie jak `int`, `double`, czy `string` są aliasami nazw tych struktur.

Stała typu `int` jest instancją struktury `System.Int32` i pozwala na dostęp do wszystkich metod tej klasy.

```
int i=10;  
string s=i.ToString();
```

Dotyczy to także stałych dosłownych (liczbowych):

```
string s = 5.ToString();
```

Typy zmiennych

Oprócz stałych dosłownych (liczbowych) o typowej postaci, jak 1, 1.0 lub 1E0, można wykorzystywać dodatkowe stałe uzupełnione o litery określające typ stałej

Stałe liczbowe

Zapis w kodzie C#	Typ	Opis
1	int	Liczba całkowita ze znakiem
1U	uint	Liczba całkowita bez znaku
1L	long	Liczba całkowita 64-bitowa
1F	float	Liczba
1M, 1.0M	decimal	Liczba całkowita ze znakiem o zwiększonej precyzji (dzięki zapisowi podobnemu do liczb zmiennoprzecinkowych)
1E0, 1.0E0, 1.0	double	Liczba zmiennoprzecinkowa
01		Liczba ósemkowa
0x01		Liczba szesnastkowa

Typy zmiennych – „niejawny” typ var

Typ zmiennej określić można przy inicjalizacji przy użyciu pseudotypu var

```
var i = 100;  
var l = 100L;  
var s = "Wyklad";  
var f = 100.0f;  
var d = 100.0;
```

Uwaga - typ ustalany jest tylko raz i nie podlega zmianom przez cały czas istnienia zmiennej. Więc do zmiennej typu var zainicjalizowanej stałą typu int nie można później przypisać łańcucha.

Zmienne tego typu mogą być jedynie zmiennymi lokalnymi – mogą być deklarowane i inicjalizowane tylko wewnątrz metody, nie mogą być polami klas.

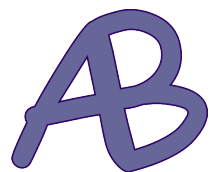
Konwersja typów i rzutowanie

Typ zwracanej przez operator wartości zależy od typów użytych argumentów. Wybierany jest typ o większej precyzji lub większym zakresie.

```
1.0+1;    // double
1.0/2     // double, wartość 0.5
1/2       // int, wartość 0
```

Rzutowanie typów:

```
(double)1/2    //double wartość 0.5
```


Operator

Operatory podstawowe

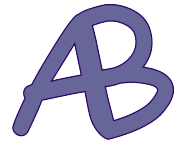
Operator	Opis
<code>x.y</code>	Dostęp do pola, metody, właściwości i zdarzenia
<code>f()</code> , <code>f(x)</code>	Wywołanie metody
<code>a[n]</code>	Odwołanie do elementu tablicy lub indeksatora
<code>x++</code> , <code>x--</code>	Zwiększenie lub zmniejszenie wartości o 1 po wykonaniu innej instrukcji (np. po wykonaniu <code>int x=2; int y=x++;</code> otrzymamy <code>y=2, x=3</code>)
<code>new</code>	Tworzenie obiektu, składnia: <code>Klasa referencja=new Klasa(arg_konstr);</code>
<code>typeof</code>	Zwraca zmienną typu <code>System.Type</code> opisującą typ argumentu: <code>typeof(int).ToString()</code> równy jest <code>System.Int32</code>
<code>checked</code> , <code>unchecked</code>	Operatory kontrolujące zgłaszanie wyjątku przekroczenia zakresu dla operacji na liczbach całkowitych <code>int i = unchecked(int.MaxValue + 1);</code>

Użyte w tej prezentacji tabelki pochodzą z książki: Visual Studio 2013. Podręcznik programowania w C# z zadaniami Autor: Matulewski Jacek, Helion

Operatory jednoargumentowe

<code>x.y</code>	Dostęp do pola, metody, właściwości i zdarzenia
<code>f()</code> , <code>f(x)</code>	Wywołanie metody
<code>a[n]</code>	Odwołanie do elementu tablicy lub indeksatora
<code>x++</code> , <code>x--</code>	Zwiększenie lub zmniejszenie wartości o 1 po wykonaniu innej instrukcji (np. po wykonaniu <code>int x=2; int y=x++;</code> otrzymamy <code>y=2, x=3</code>)
<code>new</code>	Tworzenie obiektu, składnia: <i><code>Klasa referencja=new Klasa(arg_konstr);</code></i>
<code>typeof</code>	Zwraca zmienną typu <code>System.Type</code> opisującą typ argumentu: <code>typeof(int).ToString()</code> równy jest <code>System.Int32</code>
<code>checked</code> , <code>unchecked</code>	Operatory kontrolujące zgłaszanie wyjątku przekroczenia zakresu dla operacji na liczbach całkowitych <code>int i = unchecked(int.MaxValue + 1);</code>

Operatory równości

`==, !=`

Wyrażenie `0.5==1/2` jest prawdziwe (wartość logiczna),
`0.5!=1/2`, czyli `0.5!=0` jest również prawdziwe

Operatory porównania

`<, >, <=, >=`

Porównanie wartości: `1>2` ma wartość `false`

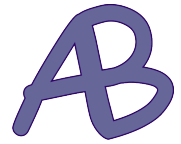
`is`

Porównanie typów: `1 is int` ma wartość `true`

`as`

Rzutowanie równoznaczne z:

`wyrażenie is typ ? (typ)wyrażenie : (typ)null`

Operatory dodawania i odejmowania

`+, -`

Dodawanie i odejmowanie. Typ wyniku zależy od typu argumentów, więc: `uint i=1; uint j=3; uint k=i-j;` spowoduje, że `k=4294967294`

Operatory mnożenia

`*, /, %`

Operator dzielenia zwraca wynik zgodny z typem argumentów:
`5/2=2, 5/2.0=2.5, 5f/2=2.5`

Operator reszty z dzielenia: `5%2=1`

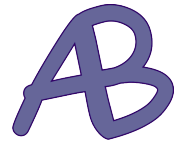
Operacje na wartościach logicznych

`&&`

Logiczne AND (true jedynie wtedy, gdy oba argumenty są true)

`||`

Logiczne OR (true, gdy przynajmniej jeden argument jest true)

Operacje na bitach

&

Bitowe AND (i), tzn. bit jest zapalany tylko wtedy, jeżeli oba odpowiednie bity argumentów są zapalone

$74 \& 15 = 10$ (01001010 & 00001111 = 00001010)

^

Bitowe XOR (rozłączne lub) — bit jest równy 1 tylko wtedy, gdy odpowiednie bity argumentów są różne

$74 \wedge 15 = 69$ (01001010 ^ 00001111 = 01000101)

|

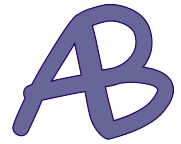
Bitowe OR (lub) — bit jest zapalony, jeżeli przynajmniej jeden odpowiedni bit argumentów jest zapalony

$74 | 15 = 79$ (01001010 | 00001111 = 01001111)

Operatory przesunięcia bitowego

<<, >>

$1 \ll 1 = 2$, bo jedynka została przesunięta z ostatniej pozycji na przedostatnią i zostało dostawione zero

Operacje na wartościach logicznych

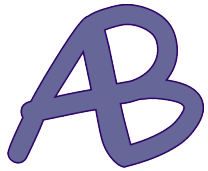
<code>&&</code>	Logiczne AND (true jedynie wtedy, gdy oba argumenty są true)
<code> </code>	Logiczne OR (true, gdy przynajmniej jeden argument jest true)

Operatory przesunięcia bitowego

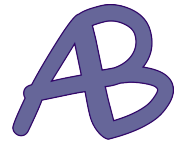
<code>?:</code>	<i>warunek?wartość_jeżeli_true:wartość_jeżeli_false</i> , gdzie <i>warunek</i> musi mieć wartość typu bool, np. <i>x>y?x:y</i> zwraca większą wartość spośród <i>x</i> i <i>y</i>
-----------------	--

Operatory przypisania

<code>=</code> oraz <code>*=</code> , <code>/=</code> , <code>%=</code> , <code>+=</code> , <code>-=</code> , <code><<=</code> , <code>>>=</code> , <code>&=</code> , <code>^=</code> , <code> =</code>	Inicjacja i zmiana wartości zmiennych, np. polecenia: <code>int x=1;</code> <code>x+=2;</code> nadadzą zmiennej <i>x</i> wartość 3
--	---

Łańcuchy (string)

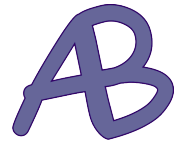

Łącuchy są implementowane w klasie `System.String` (używamy częściej aliasu `string`), tam zdefiniowane zostały metody i właściwości. Pozwalają one m.in. na porównywanie łańcuchów, analizę ich zawartości oraz modyfikacje poszczególnych znaków lub fragmentów.. Dostęp do metod klasy `String` możliwy jest zarówno wtedy, gdy dysponujemy zmienną typu `string`, jak i na rzecz stałych łańcuchowych.

```
string s = "Wyklad";
```

```
int dlugosc = s.Length;
```

```
int dlugosc2 = "Wyklad".Length;
```


- ✓ C# używa znaków Unicode (każdy znak kodowany jest dwoma bajtami) - nie istnieje zatem problem ze znakami narodowymi.
- ✓ Przeciążony operator **+** służący do łączenia łańcuchów.
- ✓ Ciągi definiujące łańcuchy mogą zawierać sekwencje specjalne rozpoczynające się od lewego ukośnika (znaku backslash) **** (często wykorzystywane: znak końca linii **\n**, znak cudzysłowu **\,**).
- ✓ Sekwencje pozwalające definiować znaki Unicode (także spoza dostępnego na klawiaturze zestawu ASCII) zaczynają się od **\u** i numer znaku, np. **\u0048**.

Funkcja wartość nazwa(argumenty)	Opis	Przykład użycia
<code>indeksator []</code>	Zwraca znak na wskazanej pozycji; pozycja pierwszego znaku to 0	<code>"Helion"[0]</code>
<code>bool Equals(string)</code>	Porównuje łańcuch z podanym w argumencie	<code>"Helion".Equals("HELP")</code>
<code>int IndexOf(char),</code> <code>int IndexOf(String)</code>	Pierwsze położenie litery lub łańcucha; -1, gdy nie zostanie znaleziony	<code>"Lalalalala".IndexOf('a')</code>
<code>int LastIndexOf(char),</code> <code>int LastIndexOf(String)</code>	Jw., ale ostatnie wystąpienie litery lub łańcucha	<code>"Lalalalala".LastIndexOf('a')</code>
<code>int Length</code>	Zwraca długość łańcucha, właściwość	<code>"Helion".Length</code>

Użyte w tej prezentacji tabelki pochodzą z książki: Visual Studio 2013. Podręcznik programowania w C# z zadaniami Autor: Matulewski Jacek, Helion

Metody klasy String

<code>string</code> <code>Replace(string,string),</code> <code>string Replace(char,char)</code>	Zamiana wskazanego fragmentu na inny	<code>"HELP".Replace("P","ION")</code>
<code>string Substring(int,int)</code>	Fragment łańcucha od pozycji w pierwszym argumencie o długości podanej w drugim	<code>"Wydawnictwo".Substring(5,3)</code>
<code>string Remove(int,int)</code>	Usuwa wskazany fragment	<code>"Helion".Remove(1,2)</code>
<code>string Insert(int,string)</code>	Wstawia łańcuch przed literą o podanej pozycji	<code>"Helion".Insert(2, "123")</code>
<code>string ToLower()</code> <code>string ToUpper()</code>	Zmienia wielkość wszystkich liter	<code>"Helion". ToLower()</code>
<code>string Trim()</code> oraz <code>TrimStart, TrimEnd</code>	Usuwa spacje z przodu i z tyłu łańcucha	<code>" Helion ".Trim()</code>

Metody klasy String

<code>string PadLeft(int,char)</code> <code>string PadRight(int,char)</code>	Uzupełnia łańcuch znakiem podanym w drugim argumencie, aż do osiągnięcia długości zadanej w pierwszym argumencie	<code>"Helion".PadLeft(10,' ')</code>
<code>bool EndsWith(string),</code> <code>bool StartsWith(string)</code>	Sprawdza, czy łańcuch rozpoczyna się lub kończy podanym fragmentem	<code>"csc.exe".EndsWith("exe")</code>

string jest typem referencyjnym, lecz jego operator przypisania `=` zdefiniowany jest tak, że powoduje klonowanie obiektu.

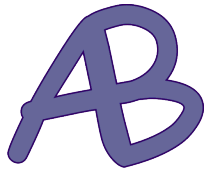
Dotyczy to również jego metod służących do manipulacji zawartością łańcucha (nie modyfikują bieżącej instancji łańcucha, a tworzą i zwracają nowy łańcuch)

```
string s = "uzytkownikX";  
s += "domena.pl";  
s = s.Replace("X", "@");  
Console.WriteLine(s);
```

string

```
System.Text.StringBuilder sb = new System.Text.StringBuilder("uzytkownikX");  
sb.Append("domena.pl");  
sb.Replace("X", "@");  
Console.WriteLine(sb.ToString());
```

StringBuilder

Instrukcje sterujące

Instrukcja warunkowa if ... else

```
if (warunek) instrukcja;  
if (warunek) instrukcja; else alternatywna_instrukcja;
```

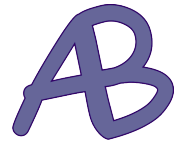
Przykład:

```
int x;  
Console.Write("x= ");  
string s = Console.ReadLine();  
x = int.Parse(s);  
  
if (x >= 0) Console.WriteLine("Liczba dodatnia");  
else Console.WriteLine("Liczba ujemna");
```

Instrukcja wyboru switch

Przykład:

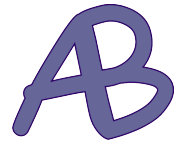
```
Console.Write("Podaj numer dnia tygodnia: ");
string s = Console.ReadLine();
int n = int.Parse(s);
string opis;
switch (n)
{
    case 1: opis = "niedziela"; break;
    case 2: opis = "poniedziałek"; break;
    case 3: opis = "wtorek"; break;
    case 4: opis = "środa"; break;
    case 5: opis = "czwartek"; break;
    case 6: opis = "piątek"; break;
    case 7: opis = "sobota"; break;
    default: opis = "Tydzień ma tylko 7 dni"; break;
}
Console.WriteLine("Dzień tygodnia: " + n + ", " + opis);
```



```
for (inicjalizacja_indeksu ; warunek ; inkrementacja)  
    instrukcja;
```

Przykład:

```
int n = 100;  
string tekst = "Nauczę się programować w C#";  
for (int i=0; i<n; i++) Console.Write(i.ToString()+ " " + tekst + " ");
```



```
while (warunek) instrukcja;
```

Przykład:

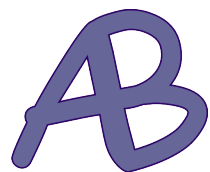
```
int n = 100;  
string tekst = "Nauczę się programować w C#";  
int i=0;  
while (i<n)  
{  
    Console.Write(i.ToString()+ " " + tekst + " ");  
    i++;  
}
```


Pętla do ... while

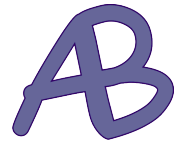
```
do instrukcja while (warunek);
```

Przykład:

```
int n = 100;  
string tekst = "Nauczę się programować w C#";  
int i=0;  
do  
{  
    Console.Write(i.ToString() + " " + tekst + " ");  
    i++;  
} while (i < n);  
Console.ReadKey();
```


Metody

- ✓ W C# **nie jest możliwe** definiowanie funkcji niebędących metodami jakiejś klasy.
- ✓ Funkcja może być statyczną składową klasy, ale zawsze jest metodą (tj. właśnie funkcją składową zdefiniowaną w obrębie klasy).

Metody statyczne, to takie, które można wywołać bez tworzenia instancji klasy, w której są zdefiniowane. Do ich definicji dodamy modyfikator **static**

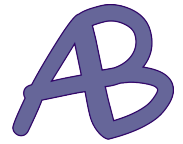
- ✓ Metody definiować możemy w obrębie istniejącej klasy (klasy Program). Będą to metody statyczne, bo metoda `main()` z której będą one wywoływane jest statyczna.

Metody

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.Linq;
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;

namespace ConsoleApplication4
{
    class Program
    {
        static void Metoda()
        {
            Console.WriteLine("Hello World!"); // ciało metody
        }

        static void Main(string[] args)
        {
            Metoda();
        }
    }
}
```


Przeciążanie metod

Język C# umożliwia definiowanie wielu metod o tych samych nazwach, pod warunkiem że różnią się parametrami (dzięki temu mają również inne sygnatury). Nazywa się to przeciążaniem metody (ang. overload). Niemożliwe jest natomiast definiowanie dwóch metod różniących się jedynie zwracanymi wartościami.

```
static void Metoda()  
{  
    Console.WriteLine("Hello World!");  
}  
static void Metoda(string tekst)  
{  
    Console.WriteLine(tekst);  
}  
static void Main(string[] args)  
{  
    Metoda();  
    Metoda("Witaj, świecie!");  
}
```

Domyślne wartości metod

Możliwe jest ustalanie domyślnych wartości parametrów metod. Dzięki temu przy wywołaniu metody argument jest opcjonalny — jeżeli nie wystąpi w liście argumentów w instrukcji wywołania metody przyjmie wartość domyślną

```
static void Main(string[] args)
{
    Przywitaj_sie();           //wypisze Witaj
    Przywitaj_sie("Cześć");    //wypisze Cześć
    Console.ReadKey();
}
```

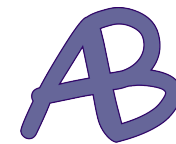
```
private static void Przywitaj_sie(string s = "Witaj")
{
    Console.WriteLine(s);
}
```

Domyślne wartości metod

PRZYKŁAD

```
using System.Text;
using System.Threading.Tasks;

namespace ConsoleApplication4
{
    class Program
    {
        static void Metoda(string tekst, ConsoleColor kolor = ConsoleColor.White)
        {
            ConsoleColor bieżącyKolor = Console.ForegroundColor;
            Console.ForegroundColor = kolor;
            Console.WriteLine(tekst);
            Console.ForegroundColor = bieżącyKolor;
        }
        static void Main(string[] args)
        {
            Metoda("Witaj Świecie", ConsoleColor.Cyan);
            Metoda("Witaj Świecie");
            Console.ReadKey();
        }
    }
}
```


Argumenty nazwane

Możliwa jest identyfikacja parametrów nie za pomocą ich kolejności, a przy użyciu ich nazw, np.:

Dla metody:

```
static void Metoda(string tekst, ConsoleColor kolor = ConsoleColor.White)
{.....}
```

Poprawne są oba wywołania

```
Metoda(kolor: ConsoleColor.Green, tekst: "Witaj, świecie!");
```

```
Metoda(tekst: "Witaj, świecie!", kolor: ConsoleColor.Green);
```

Zaletą tego rozwiązania jest czytelność kodu.

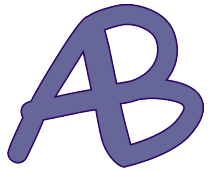
Przekazywanie argumentów do metody przez wartości i referencje

```
static private void zwiększ(int liczba)
{
    liczba = liczba + 100;
    Console.WriteLine("Po zwiększeniu: " + liczba);
}
static void Main(string[] args)
{
    int x = 0;
    zwiększ(x);
    Console.WriteLine("Po wyjściu z metody: " + x);
    Console.ReadKey();
}
```

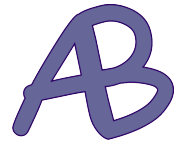
```
Po zwiększeniu: 100
Po wyjściu z metody: 0
```

```
Po zwiększeniu: 100
Po wyjściu z metody: 100
```

```
static private void zwiększ(ref int liczba)
{
    liczba = liczba + 100;
    Console.WriteLine("Po zwiększeniu: " + liczba);
}
static void Main(string[] args)
{
    int x = 0;
    zwiększ(ref x);
    Console.WriteLine("Po wyjściu z metody: " + x);
    Console.ReadKey();
}
```


Zmienne dynamiczne

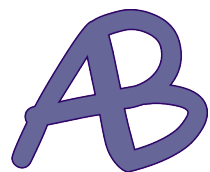
Zmienne dynamiczne

Zmienne proste możemy deklarować jako statyczne lub dynamiczne (na stosie lub stercie) – w C# nie ma to jednak tak dużego znaczenia jak w C++

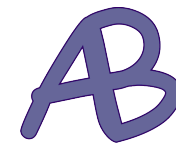
```
int liczba1;  
int liczba2 = new int( );
```

```
char znak1;  
char znak2 = new char( );
```

```
int32 liczba = new int32();  
int liczba = new int();  
int liczba = 1;
```

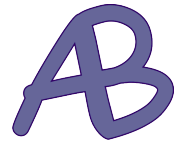

Kolekcje

Pojęcie kolekcji

- ✓ Struktury danych: **tablice, listy, kolejki, drzewa** itp. zostały w C# nazwane **kolekcjami**.
- ✓ Typowe kolekcje zostały zaimplementowane w platformie .NET i są gotowe do użycia.
- ✓ Kolekcje zawarte są w przestrzeni nazw **System.Collections.Generic**
- ✓ oraz **System.Collections.Specialized** zawierającej wyspecjalizowane wersje kolekcji.

Tablice

- Tablica jest w instancją klasy `System.Array`
- Składnia deklaracji referencji (wskaźnika) do tablicy elementów typu `int`:

```
int[ ] tab;
```

- Deklaracji referencji wraz z utworzeniem obiektu tablicy (rezerwowana jest pamięć na sterpie):

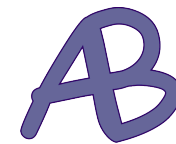
```
int[ ] tab = new int[100];
```

Po utworzeniu obiektu tablicy jest ona automatycznie inicjowana wartościami domyślnymi dla danego typu czyli w przypadku typu `int` — zerami.

- Inicjalizacja elementów tablicy:

```
int[ ] tab = new int[ 3 ] { 1 , 2 , 4 };
```

```
int[ ] tab = new int[ ] {0,1,2,3,4,5,6,7,8,9}; //tablica 10-cio elementowa
```


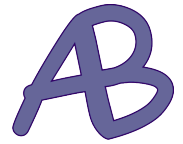
Tablice wielowymiarowe

- Deklaracji referencji wraz z utworzeniem obiektu **tablicy dwuwymiarowej**

```
int[ , ] tab2D = new int[2, 3] { { 0, 1, 2 }, { 3, 4, 5 } };
```

Przykład:

```
int[, ] tab2D = new int[2, 3] { { 0, 1, 2 }, { 3, 4, 5 } };  
for (int i = 0; i < 2; i++)  
{  
    for (int j = 0; j < 3; j++)  
        Console.Write(tab2D[i, j]);  
    Console.WriteLine();  
}
```


Pętla foreach

Instrukcja **foreach** wykonuje instrukcję lub blok instrukcji dla każdego elementu w określonym wystąpieniu typu, który implementuje (np. tablicy)

```
int[] tab = { 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 };  
foreach (int i in tab)  
{  
    System.Console.Write(i+" ");  
}
```

Instrukcja **foreach** działa także na tablicach wielowymiarowych

```
int[,] tab2D = new int[3, 2] { { 100, 200 }, { 101, 201 }, { 102, 202 } };  
// int[,] tab2D = { { 100, 200 }, { 101, 201 }, { 102, 202 } };  
foreach (int i in tab2D)  
{  
    System.Console.Write(i+" ");  
}
```


Tablice – metody klasy System.Array

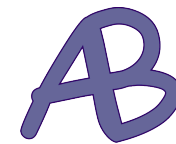
Niezwykle przydatną operacją na tablicach jest sortowania

```
int[] tab = new int[50];
Random r = new Random();
for (int indeks = 0; indeks < tab.Length; indeks++)
    tab[indeks] = r.Next(100);

string s = "Wylosowana tablica: ";
foreach (int los in tab) s += los.ToString() + " ";
Console.WriteLine(s);

|
Array.Sort(tab); //całe sortowanie w jednej linii ;)

s = "Tablica po posortowaniu: ";
foreach (int los in tab) s += los.ToString() + " ";
Console.WriteLine(s);
```


Tablice – metody klasy System.Array

Inne przydatne metody klasy System.Array

Właściwość Length – zwraca długość tablicy.

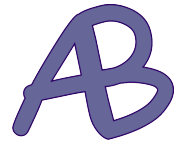
`tab.Length`

Właściwość Rank – zwraca liczbę wymiarów tablicy

`tab.Rank`

Metoda Initialize() – inicjuje tabele wartościami 0, null, false (zależnie od typu elementów)

`tab.Initialize()`

Tablice – metody klasy System.Array

Metoda Sort() – sortuje tablicę

`Array.Sort(tablica);`

Metoda Resize() – zmienia rozmiar tablicy

`Array.Resize(ref tablica, tablica.Length + 5)`

Metoda Clear() – zeruje określoną liczbę elementów tablicy (parametry: tablica, indeks początkowy, indeks końcowy)

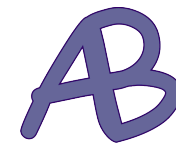
`Array.Clear (tablica, 0, tablica.Length - 1)`

Metoda Clone() – tworzy kopię tablicy

`Int[] kopia = (int[]) tablica.Clone();`

Metoda Copy() – Kopiuje elementy do wskazanej tablicy (parametry: tablica źródłowa, tablica docelowa, liczba elementów)

`Array.Copy (tablica, tablica_docelowa, tablica.Length)`

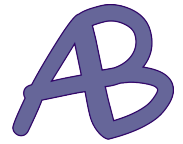
Tablice – metody klasy System.Array

Metoda `IndexOf()` – zwraca index elementu spełniającego podane kryteria

```
int pozycja = Array.IndexOf(tablica, szukan_wartosc);
```

Metoda `BinarySearch()` – wyszukiwanie binarne w tablicy – zwraca numer indeksu na którym występuje szukana wartość, lub -1 w przypadku braku dopasowań (**Uwaga** – stosujemy wyłącznie do tablic posortowanych)

```
int pozycja = Array.BinarySearch(tablica, szukan_wartosc);
```


Tablice – metody klasy System.Array

Metoda Find() – wyszukuje pierwszy element spełniający podane kryteria

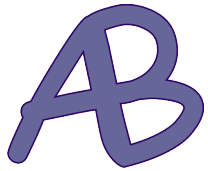
```
int pozycja = Array.Find(tablica, funkcja_testująca);
```

Metoda FindAll() – wyszukuje wszystkie elementy spełniający podane kryteria. Wynik zwraca w postaci tablicy

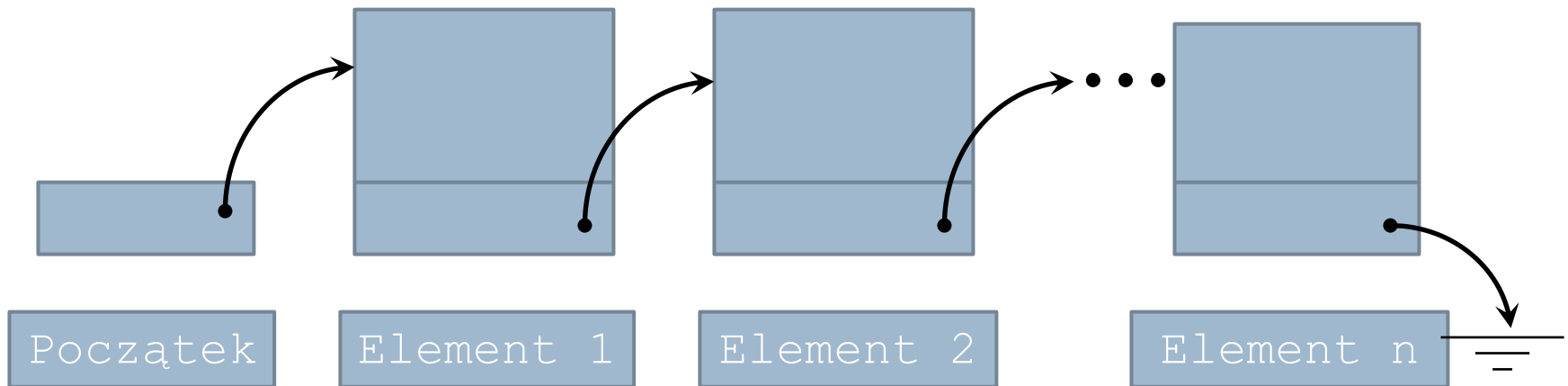
```
int[ ] pozycje = Array.FindAll(tablica, funkcja_testująca);
```

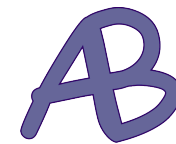
Obie powyższe metody wymagają zdefiniowania **funkcji testującej**, która otrzymuje w parametrze wartość z tablicy i zwraca wartość prawda/fałsz

```
static bool funkcja_testujaca(int obj)
{
    if (obj % 3 == 0) return true; else return false;
}
```


Kolekcje „List” i „SortedList”

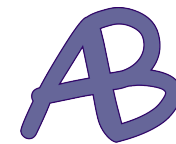

Kolekcja „Listy”

Lista - należy do grupy typów ogólnych (ang. generic types).

- ✓ W porównaniu z tablicą (Array) ma tą zaletę, że liczba elementów może być zmieniana już po utworzeniu listy.
- ✓ Można dodawać elementy na koniec, na początek i w środek listy.
- ✓ Można usuwać dowolny element listy.
- ✓ Dostęp do dowolnego elementu listy możliwy jest, tak samo jak w przypadku tablicy - za pomocą operatora **[]**

Kolekcja „Listy”

Tworzenie listy:

```
List<typ> l = new List<typ>(tab. wart. inicjalizujących);
```

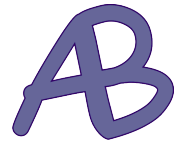
```
List<int> l = new List<int>();
```

```
List<String> s = new List<String>();
```

W parametrze konstruktora listy możemy podać tablicę wartości inicjalizujących.

```
List<int> l = new List<int>(new int[] {1,2,3,4,5});
```

```
List<String> s = new List<String>(new String[] {"aa","bb","cc"});
```

Kolekcja „Listy”

Podstawowe operacje na listach (na przykładzie listy zawierającej elementy typu String):

```
List<String> nazwa = new List<String>();
```

```
nazwa.Add("element");
```

- Dodawanie elementu

```
nazwa.AddRange(new String[] { "aa", "bb" });
```

- Dodanie tablicy elementów (na koniec listy)

```
nazwa.Insert(poz, "aa");
```

- wstawianie elementu na wskazaną pozycję **UWAGA:** nie zastępujemy tylko wstawiamy

```
nazwa.InsertRange(poz, new String[] { "aa", "bb" });
```

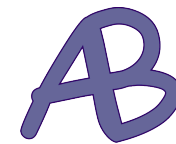
- wstawianie listy elementów na wskazaną pozycję

```
nazwa.RemoveAt(poz);
```

- usunięcie wskazanego elementu (o wsk. indeksie)

```
nazwa.Remove("bb");
```

- usunięcie elementu o wskazanej wartości,

Kolekcja „Listy”

Podstawowe operacje na listach c.d.:

`nazwa.Clear();`

- wyczyszczenie listy

`nazwa.Sort();`

- sortowanie listy

`nazwa.Reverse();`

- odwrócenie listy

`nazwa.Count();`

- podaje liczbę elementów

`nazwa.ToArray(TablicaDocelowa);`

- eksportuje listę do tablicy.

```
class Program
```

```
{
```

```
    static Random r = new Random();
```

```
    static List<int> l = new List<int>(new int[] { 1, 2, 3, 4, 5 });
```

```
    static void Main(string[] args)
```

```
    {
```

```
        wypisz("test 1");
```

```
        for (int i = 0; i < 10; i++)
```

```
            l.Add(i);
```

```
        wypisz("test 2");
```

```
        l.InsertRange(0, new int[] { 10, 20, 30, 40, 50 });
```

```
        wypisz("test 3");
```

```
        l.Insert(0, 100);
```

```
        wypisz("test 4");
```

```
        for (int i = 0; i < l.Count; i++)
```

```
            if (l[i] % 5 == 0) { l.RemoveAt(i); i--; }
```

```
        wypisz("test 5");
```

```
        Console.ReadKey();
```

```
    }
```

```
    static void wypisz(String opis="Zawartosc")
```

```
    {
```

```
        String s = opis+": ";
```

```
        for (int i = 0; i < l.Count; i++)
```

```
            s += l[i].ToString() + " ";
```

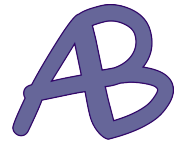
```
        Console.WriteLine(s);
```

```
    }
```

```
}
```


Operacje na liście - przykład

Kolekcja „SortedList”

SortedList - w odróżnieniu od omówionej wcześniej jest „dwukolumnowa”.

- ✓ Każdy element listy przechowuje klucz i wartość (właściwości Key i Value).
- ✓ Pozwala to sortowanie obu wartości według klucza.

```
class Program
```

```
{
```

```
    static void Main(string[] args)
```

```
    {
```

```
        SortedList<string, string> artysci = new SortedList<string, string>();
```

```
        artysci.Add("Sting", "Gordon Matthew Sumner");
```

```
        artysci.Add("Bolesław Prus", "Aleksander Głowacki");
```

```
        artysci.Add("Pola Negri", "Barbara Apolonija Chałupiec");
```

```
        artysci.Add("John Wayne", "Marion Michael Morrison");
```

```
        artysci.Add("Chico", "Leonard Marx");
```

```
        artysci.Add("Harpo", "Arthur Marx");
```

```
        artysci.Add("Groucho", "Julius Marx");
```

```
        artysci.Add("Bono", "Paul Hewson");
```

```
        artysci.Add("Ronaldo", "Luiz Nazario de Lima");
```

```
        artysci.Add("Madonna", "Madonna Louise Veronica Ciccone");
```

```
        artysci.Add("Gabriela Zapolska", "Maria G. Śnieżko-Błocka");
```

```
        string komunikat = "Zawartość listy:\n";
```

```
        foreach (KeyValuePair<string, string> artysta in artysci)
```

```
            komunikat += artysta.Key + " - " + artysta.Value + "\n";
```

```
        Console.WriteLine(komunikat);
```

```
        Console.ReadKey();
```

```
    }
```

```
}
```

Zawartość listy:

Bolesław Prus - Aleksander Głowacki

Bono - Paul Hewson

Chico - Leonard Marx

Gabriela Zapolska - Maria G. Śnieżko-Błocka

Groucho - Julius Marx

Harpo - Arthur Marx

John Wayne - Marion Michael Morrison

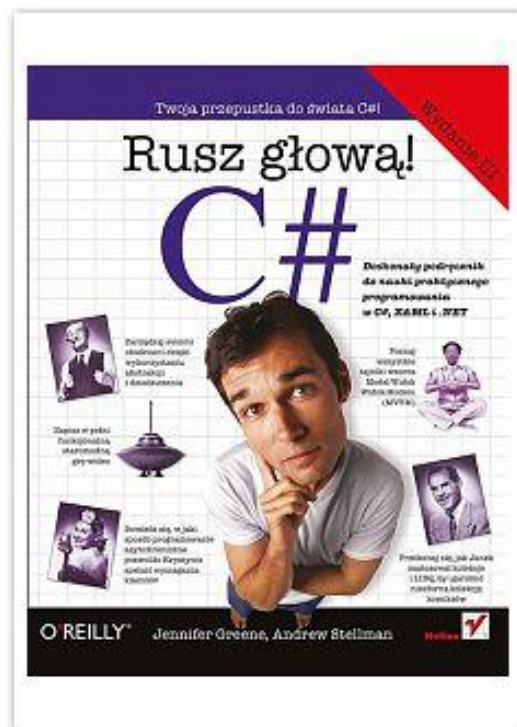
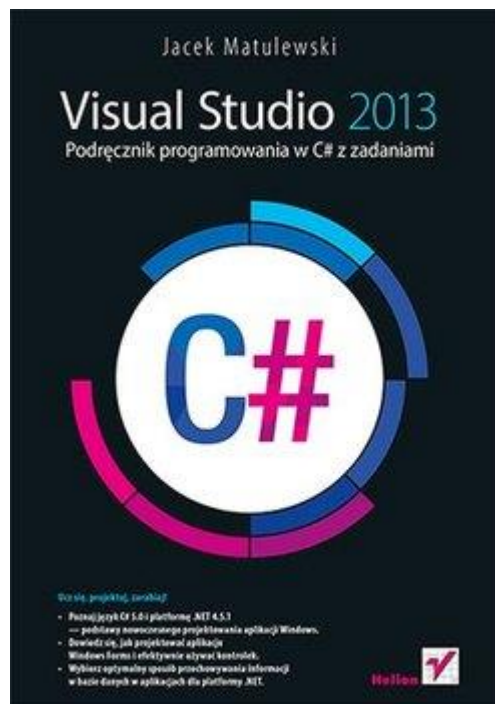
Madonna - Madonna Louise Veronica Ciccone

Pola Negri - Barbara Apolonija Chałupiec

Ronaldo - Luiz Nazario de Lima

Sting - Gordon Matthew Sumner

Literatura:

Użyte w tej prezentacji tabelki pochodzą z książki: Visual Studio 2013. Podręcznik programowania w C# z zadaniami
Autor: Matulewski Jęko, Helion